

τήν έκθεσιν τοῦ κ. Λαγοπάτη. Πῶς εἶναι δηλ. ἀγαθὸς καὶ ἀκαταλόγιτος.

— Καὶ τὸ Β' φυλλάδιο τῆς «Νέας Ζωῆς» διαλεχτὸ κπιθὸς καὶ τὸ πρῶτο. Κάπια ἀληθινὰ νέα ζωὴ φύσηξε στὸ 'Αλεξανδρινὸ αὐτὸ περιοδικὸ καὶ δὲν πρέπει νὰ ξαφνιαζόμαστε ἀφοῦ ὁ κυριώτερος σήμερα μοχλὸς τοῦ εἶναι ὁ 'Απόστολος Κωσταντινίδης, βέρος δημοτικιστῆς, γεμάτος φωτιά καὶ ἐνέργεια.

— Γιὰ τὰ δεκάχρονα τοῦ «Νουμῆ» μᾶς ἔστειλε ἕνας ἀπὸ τοὺς πρωτεργάτες τῆς 'Ιδέας μεγαλωμένη καὶ ὁμορφα κορνιζωμένη τὴν εἰκόνα τοῦ Ψυχάρη ποὺ βρίσκεται στὸ ρωμάντζο τοῦ «Ζωὴ καὶ ἀγάπη στὴ μοναξιά», καὶ ὁ καλλιτέχνης κ. Κ. Δημητριάδης μᾶς ἔταξε νὰ μῖς στείλει γιὰ τὸ γραφεῖο μας ἀπὸ τὸ Παρίσι γύψινη τὴν προτομὴ τοῦ Ψυχάρη.

ΜΟΥΣΙΚΟΚΡΙΤΙΚΑ

'Ενδιαφέρουσα ἡ μουσικὴ κίνησις τὸν περασμένο μῆνα. 'Ὡς ποῖον δηλαδὴ. Γιατί ὡς ποσὸν εἶναι ἀπελπιστικὸ, ὅταν συλλογίζεται κανένας πῶς ἡ 'Αθήνα εἶνε ἡ μουσικὴ πρωτεύουσα τῆς 'Ελλάδας, καὶμποροῦσε κ' ἐπρεπε ν'ἀνε δλης τῆς 'Ανατολῆς. Δυὸ κοντσέρτα τὸν περασμένο μῆνα καὶ ἀπ' αὐτὰ τὸ ἕνα μαθητικὸ σχεδόν, ἀφοῦ ἡ ὀρχήστρα τοῦ 'Ὁδείου μας μαθητικὴ πρέπει νὰ λογαριαστῇ. Νὰ ἐννυούμεθα ὁμῶς. Ποῖον, δηλαδὴ πρόγραμμα, ὅχι ἐκτέλεσις. 'Ο Αὐτρωμὸς τοῦ Φράγκ ποὺ παίχτηκε στὸ πρῶτο κοντσέρτο τοῦ 'Ὁδείου εἶναι ἕνα ὑπέργειο ἔργο γεμάτο ἔξαρσι καὶ κατάνυξι. Δὲν μποροῦμε ὁμῶς, οὐτ' ἔχουμε τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσουμε νὰ παιχτῇ ὅπως πρέπει ἀπὸ μίαν ὀρχήστρα μαθητικὴ. Τὸ ζήτημα τῆς μουσικῆς κίνησις στὴν 'Αθήνα θὰ λυθῇ τῇ στιγμῇ ποὺ ἡ Κυβέρνησις, ὁ δῆμος, κανένας σύλλογος φιλομούσων, ἢ κ' ἐγὼ δὲν ξέρω ποῖος θεὸς ἢ δαίμονας θὰ κατορθώσουν νὰ ὀργανώσουν καὶ νὰ συντηρήσουν μίαν ὀρχήστρα μόνιμη, ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὸ 'Ὁδεῖο, μίαν ὀρχήστρα ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ μᾶς δίνει μιὰ σχεδὸν τέλεια ἐκτέλεσις τῶν μεγάλων συμφωνικῶν ἔργων. Αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἰδανικὸν ὁλονὸν ποὺ θέλουν νὰ ἰδοῦν τὴν 'Αθήνα μιὰ μέρα κέντρο τῆς καλλιτεχνικῆς κίνησις τῆς 'Ανατολῆς. 'Ὡς τόσο τὸ 'Ὁδεῖο ἐκτελεῖ πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὸν προορισμὸν τοῦ, ὅταν καταπιάνεται τέτοιου εἶδους ἐκτελέσεις. Γι' αὐτὸ ἀδίκον πολὺ θὰ ἦταν νὰ γκρινιάζουμε, γιατί δὲν ἐπαίχτηκε τέλεια ὁ «Αὐτρωμὸς» τοῦ Φράγκ, καὶ γιατί τὸ κοντσέρτο τοῦ Σοῦμαν ἦταν ὁλότελα ξεχαρδαλωμένο. 'Ας θαυμάσουμε πῶς ἐπαίχθηκε ἀρκετὰ καλὰ — βέβαια, γιὰ λόγους εὐκολονόητους θὰ μελετήθηκε μὲ ξεχωριστὴ ἐπιμέλεια — ἡ «Πηγὴ» τοῦ Μαρσί,

διευθυντῇ τῆς ὀρχήστρας τοῦ 'Ὁδείου. Γιὰ τὸ ἔργο ἀξίζει νὰ γίνῃ λόγος ἰδιαίτερος. 'Απὸ τὰ ἔργα τοῦ ἴδιου συνθέτη ὅσα ἔτυχε νὰκοῦσουμε ὡς τὴν ὥρα, ἡ «Πηγὴ» εἶναι τὸ πιὸ καλοδεμένο. Τὰ δυὸ θέματα μὲ ἀντίθετὸ ὅλως διόλου χαρακτηρὰ τὸ καθένα τοῦς, ξετυλίγονται καὶ πλέκονται τῶνα μὲ τᾶλλα τεχνικὰ πολὺ. Πολὺ εὐτυχισμένη ἡ ἐμπνευσις τῶν δυὸ αὐτῶν θεμάτων· τὸ πρῶτο πεταχτό, δροσερό, σὰν νεραῖδον χορὸς μέσα σὲ δάσος, τὸ ἄλλο πλατὺ, ἀκουστό, σὰν ξεχείλισμα χαρούμενης ἐξοχῆς. (Ὁλόκληρον τὸ ἔργο πολὺ πελεκημένο στὴν ὀρχήστρα.

Δὲν πρέπει νὰ ξεχάσουμε τὴ θαυμαστὴ ἐκτέλεσις ἑνὸς μέρους ἀπὸ τὸν «'Ὁρφέα» τοῦ Γκλό'κ, γιὰ τὸ φλάουτο, ἀπὸ τὸν κ. Παπαγεωργίου. Τὸ ἄλλο κοντσέρτο εἶταν τὸ δεύτερον τοῦ Κουϊντέτου. Πολὺ πιὸ ἐνωμένοι στὸ παίξιμό τοὺς ἀπὸ τὴν πρώτη φορὰ οἱ καλλιτέχνες μᾶς ἔδειξαν ὅτι ἐχρησιμοποίησαν καλὰ τὸν καιρὸ ποὺ πέρασε ἀπὸ τὸ πρῶτον τοὺς κοντσέρτο. Τὰ δυὸ κουϊντέντα ποὺ ἐπαιξαν, τοῦ Σίντιγκ τὸ ἕνα, τοῦ Μπράμς τὸ ἄλλο, εἶναι καὶ τὰ δυὸ ἀριστουργήματα ἀληθινὰ. Στὸ πρῶτον τοῦ Σίντιγκ, σχεδὸν χάνεται ἡ μορφή τοῦ κουϊντέτου, γιατί κάθε ὄργανον ἔχει πολὺ τονισμένη προσωπικότητα, καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ πῶς μὲ τὴ σειρὰ τοῦ κάθε ὄργανου συνοδεύεται ἀπὸ τᾶλλα, ἀντὶ νὰ συντρέχουν ὅλα μαζὶ ὡς μέρη ἑνὸς συνόλου. Παράξενο, ἐξωτικόν, τὸ τελευταῖον μέρος περισσότερον ἀκόμα, ἀνοίγει πλατιὲς τίς πόρτες τῆς φαντασίας. Τοῦ Μπράμς τὸ κουϊντέτο εἶναι θαῦμα πλούτου καὶ τέχνης. Γεμάτον ἀπὸ ἰδέες, καὶ αὐτὲς θαυμαστὰ ξετυλιγμένες, ποὺ κρατοῦν τὸν ἀκροατὴν δεμένο ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος. Κάποια περισσότερη πεποίθησις στίς κινήσεις τῶν διαφόρων μερῶν θὰ ἔκανε τὴν ἐκτέλεσις πιὸ συναρπαστικὴ.

Τὴν περασμένη βδομάδα σ' ἕνα δεύτερον κοντσέρτον τοῦ 'Ὁδείου μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ χειροκροτήσουμε μ' ἐνθουσιασμὸ ἕναν καλλιτέχνη πρώτης γραμμῆς, τὸν κ. Σουλτσ. 'Επαιξε ὁλόκληρον τὸ κοντσέρτον τοῦ Σαίν-Σάνς γιὰ βιολὶ μὲ τὴ συνοδείαν ὀρχήστρας. Καὶ ἐπαιξε μὲ τόση πεποίθησις, τόση ἀλήθεια, ποὺ ἀπέδωκε ὅλη τὴν φραντσέζικη χάρις τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ποὺ εἶναι βέβαια ἀπὸ τὰ καλύτερα τοῦ γάλλου συνθέτη.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ κοντσέρτον τῆς κ. Νίνας Φωκά, μὲ τὴ συνειθισμένη ἐπιτυχία καὶ μὲ μιὰ ὑπέροχην «σκηνὴν τῆς τρέλλας» ἀπὸ τὴ Λουτσία τοῦ Ντονιζέττη. Δὲν εἶταν νὰ τὴν ἀκοῦμε πιὸ συχνὰ αὐτὴ τὴν γλυκεῖαν φωνή, ποὺ μᾶς παρηγορεῖ δείχνοντάς μας πῶς ἔχουμε κ' ἐμεῖς στὸν τόπον μας μερικὰ τέλεια πράγματα;